

OBSAH

Předmluva	7
1. Mezinárodní vztahy: pojem, předmět a výzkumný záměr	11
1.1. Politologie a Mezinárodní vztahy	11
1.1.1. Mezinárodní politika	13
1.1.2. Teorie mezinárodních vztahů	14
1.1.3. Mezinárodní politická ekonomie	15
1.2. Studium Mezinárodních vztahů v České republice	16
2. Strukturální pojmy oboru mezinárodní vztahy	21
2.1. Hierarchie	21
2.2. Polarita	21
2.3. Závislost, nezávislost, vzájemná závislost	24
2.4. Symetrie, asymetrie	24
2.5. Centrum, periferie a semiperiferie	25
2.6. Metafory a modely	27
2.6.1. Hra s nulovým součtem (zero sum game)	28
2.6.2. Hra s nenulovým součtem (non-zero sum game)	28
2.6.3. Jiné modelové hry	29
2.7. Problém analytických rovin v teorii mezinárodních vztahů ..	29
2.7.1. Mezinárodní systém	30
2.7.2. Mezinárodní subsystém	30
2.7.3. Jednotky (units)	31
2.7.4. Podjednotky (subunits)	31
2.7.5. Individua	31
3. Teorie mezinárodních vztahů	35
3.1. První debata – idealismus versus realismus	36
3.1.1. Realistické přístupy	37
3.1.2. Realismus	41
3.1.3. Neorealismus	44
3.1.4. Postklasický realismus	46
3.1.5. Liberalismus	48
3.1.6. Ekonomický liberalismus, resp. idealismus	49
3.1.7. Demokratický liberalismus	50

3.1.8. Liberální institucionalismus	50
3.1.9. Neoliberální institucionalismus	52
3.1.10. Neoliberální internacionalismus	53
3.2. Druhá debata: tradicionalismus versus behavioralismus	56
3.3. Třetí debata: neorealismus/neoliberalismus versus neomarxismus	58
3.3.1. Neomarxismus	60
3.3.2. Racionalistické teorie: debata mezi neorealismem a neoliberalismem	62
3.4. Čtvrtá debata: racionalismus versus reflektivismus	64
3.4.1. Reflektivistické teorie v Mezinárodních vztazích	65
3.4.2. Speciální konstruktivismus, aneb pokus o překlenutí propasti mezi reflektivismem a racionalismem	69
4. Řešení konfliktů v mezinárodních vztazích	78
4.1. Řešení konfliktů jako podobor Mezinárodních vztahů	78
4.2. Pojem konfliktu a jeho definice	80
4.2.1. Vnitřní konflikt	81
4.2.2. Mezinárodní konflikt	81
4.3. Konfliktní cyklus, stádia konfliktu	82
4.4. Prevence ozbrojených konfliktů, management konfliktů a jejich řešení	83
4.4.1. Prevence konfliktů	84
4.4.2. Aktéři preventivní diplomacie	86
4.4.3. Udržení míru (peacekeeping)	88
4.4.4. Řešení konfliktů a vynucení míru	89
4.4.5. Budování míru (peace-building)	91
5. Mezinárodní organizace	97
5.1. Definice mezinárodních organizací	97
5.2. Klasifikace mezinárodních organizací	98
5.2.1. Klasifikace podle typu členství	98
5.2.2. Klasifikace podle rozsahu členství	99
5.2.3. Klasifikace podle cílů a pole působnosti	99
5.3. Role mezinárodních organizací	100
5.3.1. Mezinárodní organizace jako nástroj	100
5.3.2. Mezinárodní organizace jako aréna	100
5.3.3. Mezinárodní organizace jako aktéři	101

5.4. Funkce mezinárodních organizací	101
5.4.1. Artikulace a agregace	101
5.4.2. Vytváření norem	101
5.4.3. Distribuce informací	102
5.5. Stručný historický přehled studia mezinárodních organizací	102
5.5.1. Nejstarší mezinárodní mezivládní organizace	104
5.5.2. Mezinárodní nevládní organizace (INGO)	105
5.6. Mezinárodní organizace a hlavní teorie mezinárodních vztahů	106
5.6.1. Realismus a mezinárodní organizace	106
5.6.2. Liberalismus a mezinárodní organizace	108
5.6.3. Neomarxismus a mezinárodní organizace	109
5.7. Příklad struktury a fungování mezinárodní vládní organizace – OSN	111
5.7.1. Vznik a historie OSN	111
5.7.2. Struktura OSN, hlavní orgány	112
5.7.3. Činnost OSN	116
5.7.4. Debata o reformě struktury a činnosti OSN	124
6. Vývoj konfliktu Východ – Západ	129
6.1. Analýza struktur a procesů	129
6.2. Jádru a geneze konfliktu Východ – Západ	133
6.3. Regulace konfliktu Východ–Západ – způsoby regulace konfliktu v meziválečném období a proměna regulace konfliktu po Druhé světové válce	136
6.4. Cesta k ukončení konfliktu Východ–Západ a obnovení multipolárního mezinárodního systému	146
7. Krátké 20. století, aneb mezinárodní systém ve 21. století	151
7.1. Mezinárodní systém ve 20. století	152
7.2. Mezinárodní systém ve 21. století	155